

STANDARDNI UVJETI

za korištenje licence za obavljanje djelatnosti međunarodne trgovine električnom energijom

1. Obavljanje licencirane aktivnosti

- 1.1. Vlasnik licence je ovlašten obavljati djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom poštujući odredbe Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), pravila i propisa Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK), kao i Standardnih uvjeta.
- 1.2. Obaveze definirane u Standardnim uvjetima ne umanjuju obaveze vlasnika licence definirane zakonom.
- 1.3. Licencirana djelatnost iz tačke 1.1. podrazumijeva kupovinu, prodaju ili isporuku električne energije gdje je jedno od mjesta kupovine, prodaje ili isporuke van Bosne i Hercegovine.

2. Obaveze i prava vlasnika licence

- 2.1. Vlasnik licence je dužan u toku korištenja licence permanentno zadovoljavati opće i specifične kriterije utvrđene Pravilnikom o licencama na osnovu kojih mu je licenca izdata i podnositi DERK-u o tome odgovarajuće dokaze.
- 2.2. Vlasnik licence je dužan redovno ili po zahtjevu DERK-a, dostavljati DERK-u finansijske i ostale izvještaje u formi i obimu definiranom Standardnim uvjetima ili zahtjevom DERK-a.
- 2.3. Vlasnik licence je dužan pripremati finansijske izvještaje koji će biti dostupni javnosti za licenciranu djelatnost u skladu sa računovodstvenim standardima koji važe u Bosni i Hercegovini i u skladu sa pravilima DERK-a.
- 2.4. Vlasnik licence je dužan obezbijediti računovodstveno razdvajanje licencirane djelatnosti od drugih djelatnosti.
- 2.5. Vlasnik licence je dužan poštivati propise iz oblasti međunarodne trgovine, pratiti promjene domaćih i međunarodnih tehničkih zahtjeva vezanih za trgovinu električnom energijom i usklađivati poslovanje sa tim promjenama.
- 2.6. Vlasnik licence je dužan poštivati propise vezane za kvalitet usluga koje propiše DERK.
- 2.7. Vlasnik licence je dužan poštivati tržišna i mrežna pravila.
- 2.8. Vlasniku licence nije dozvoljeno provoditi bilo kakve antikonekurencijske aktivnosti, zloupotrebjavati tržišnu moć ili vršiti manipulacije tržištem električne energije.

- 2.9. Vlasnik licence dužan se prema učesnicima na tržištu odnositi na fer i nediskriminatorski način.
- 2.10. Vlasnik licence ima pravo prisustvovati sastancima tehničkih komisija koje daju komentare tokom pripreme i izmjena Mrežnog kodeksa. Vlasnik licence ima pravo biti biran u tehničku komisiju.
- 2.11. Vlasnik licence ima pravo prisustvovati sastancima tehničkih komisija koje daju komentare tokom pripreme i izmjena Tržišnih pravila. Vlasnik licence ima pravo biti biran u tehničku komisiju.
- 2.12. Vlasnik licence je dužan pridržavati se odluka Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini (NOS BiH) kada se, u skladu sa zakonom i licencom NOS-a BiH, u hitnim okolnostima koje zahtijevaju brzo djelovanje, mijenja Mrežni kodeks ili Tržišna pravila.
- 2.13. Vlasnik licence je dužan poštivati mjere koje propiše DERK ili Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (Ministarstvo) u slučaju prirodne katastrofe ili druge situacije sa posljedicama po opću bezbjednost.
- 2.14. Vlasnik licence je dužan poštivati važeće tarife koje su primjenjive na njegove transakcije.
- 2.15. Vlasnik licence je dužan poštivati sve važeće tehničke standarde i komercijalne kodekse.
- 2.16. Vlasnik licence je dužan na zahtjev DERK-a, NOS-a BiH, Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine i Ministarstva dostaviti tražene podatke, dokumente i informacije potrebne za provedbu zakona. DERK, NOS BiH, Elektroprijenos BiH i Ministarstvo čuvat će povjerljivost svih traženih podataka i informacija koje se smatraju trgovačkom tajnom ili povjerljivim, osim u mjeri u kojoj zakon predviđa da se takvi podaci objave.
- 2.17. Vlasnik licence je dužan obezbijediti odgovarajuće garancije za obavljanje svojih transakcija.
- 2.18. Vlasnik licence je dužan poštivati sve odredbe važećih međunarodnih sporazuma i ugovora čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina, a koji se odnose na međunarodnu trgovinu, uključujući, ali ne ograničavajući se na, važeća pravila koja se odnose na prekograničnu trgovinu električnom energijom.
- 2.19. Vlasnik licence je dužan u svom poslovanju na teritoriji drugih zemalja poštivati propise istih.
- 2.20. Vlasnik licence je dužan poštivati odgovarajuću licencu za trgovinu izdatu od relevantne entitetske komisije i izvještavati DERK o svim promjenama iste.

3. Nadgledanje obavljanja licencirane djelatnosti

- 3.1. DERK nadgleda obavljanje licencirane djelatnosti.
- 3.2. Tokom perioda važenja licence, vlasnik licence je dužan dostavljati DERK-u izvještaje navedene Standardnim uvjetima, na način predviđen tačkom 2.2. tih uvjeta.
- 3.3. DERK nadgleda sve aspekte usklađenosti djelovanja vlasnika licence sa Standardnim uvjetima, kao i svim odredbama relevantnih zakona i propisa DERK-a.

- 3.4. DERK može pokrenuti hitni postupak u cilju reagiranja na osnovanu sumnju o povredi obaveza iz licence, na vlastitu inicijativu ili kao odgovor na zahtjev bilo kojeg lica.
- 3.5. DERK vrši najavljene i nenajavljene inspekcije objekata i dokumenata vezanih za licencirane aktivnosti. DERK ima pravo pristupa objektima vlasnika licence, ili objektima kojima upravlja vlasnik licence, prostorijama vlasnika licence, njegovoj opremi, dokumentima, poslovnim knjigama i arhivi kako bi izvršio pregled licencirane aktivnosti. Vlasnik licence DERK-u pruža svaki vid pomoći zatražen u toku pregleda.
- 3.6. Vlasnik licence obavještava DERK o svakoj povredi Standardnih uvjeta u roku od sedam dana od saznanja vlasnika licence da je došlo do povrede.

4. Dostavljanje podataka i izvještaja

- 4.1. Vlasnik licence dostavlja izvještaje DERK-u na način kako je definirano u ovom poglavlju, kao i izvještaje po posebnom zahtjevu DERK-a, na način i u formi koju propiše DERK.
- 4.2. U roku od 90 dana po isteku fiskalne godine, vlasnik licence će dostaviti svoj godišnji izvještaj o poslovanju za tu fiskalnu godinu. Revidirani finansijski izvještaj će se dostaviti u roku od 180 dana po isteku fiskalne godine. Vlasnik licence u istim rokovima dostavlja i finansijski izvještaj o aktivnostima iz licencirane djelatnosti.
- 4.3. Vlasnik licence priprema i dostavlja DERK-u mjesečni izvještaj o realizaciji ugovora, kao i plan, odnosno procjenu, obima aktivnosti za naredni mjesec koji se odnose na licenciranu djelatnost.

5. Obnova, izmjena, suspenzija ili ukidanje licence

- 5.1. Vlasnik licence je dužan podnijeti zahtjev za obnovu licence najkasnije 120 dana prije isteka licence.
- 5.2. Tokom perioda važenja licence, na zahtjev vlasnika licence ili na inicijativu DERK-a, moguće je otvoriti proces redefiniranja licence zbog značajnijih promjena u zakonu ili činjeničnih okolnosti.
- 5.3. Suspenzija ili ukidanje licence se obavlja pod uvjetima, u slučajevima i na način određen Pravilnikom o licencama.

6. Regulatorna naknada

- 6.1. Vlasnik licence je dužan u periodu važenja licence plaćati regulatornu naknadu u skladu sa odlukama DERK-a.
- 6.2. Vlasnik licence je na zahtjev DERK-a dužan dostaviti bankarsku garanciju za uredno plaćanje regulatorne naknade.

7. Sankcije

- 7.1. Ukoliko se vlasnik licence ne pridržava uvjeta iz zakona ili Standardnih uvjeta, primijenit će se kaznene odredbe predviđene zakonom.

- 7.2. DERK može vlasniku licence dostaviti administrativno obavještenje o povredi i pozvati ga na administrativno poravnanje zbog povrede licence, prije nego što se primijene kaznene odredbe.
- 7.3. Prije primjene mjere iz tačke 7.2, u slučajevima kada to okolnosti dozvoljavaju, DERK će pismeno opomenuti vlasnika licence i odrediti rokove za otklanjanje nedostataka.
- 7.4. DERK prilikom sankcioniranja može koristiti mogućnost suspenzije ili ukidanja licence u skladu sa Pravilnikom o licencama.

8. Rješavanje sporova

- 8.1. Rješavanje sporova pokrenutih od trećih lica vezanih za licencu se vrši u skladu sa Poslovnikom o radu DERK-a (“Službeni glasnik BiH” broj 2/05) i Pravilnikom o javnim raspravama (“Službeni glasnik BiH” broj 38/05) ili na drugi odgovarajući način koji je u skladu sa pravilima DERK-a.
- 8.2. Ako je nezadovoljan odlukom DERK-a, vlasnik licence može podnijeti tužbu na odluku DERK-a Sudu Bosne i Hercegovine.
- 8.3. U slučaju podnošenja tužbe sudu, odluke DERK-a ostaju na snazi do okončanja postupka.

9. Odredbe o obavještavanju

- 9.1. Obavještenja se dostavljaju na adresu vlasnika licence.
- 9.2. Vlasnik licence može promijeniti svoju adresu koja se koristi u svrhu dostavljanja obavještenja, ali o tome mora unaprijed obavijestiti DERK. Za izmjenu adrese koja se koristi u svrhu dostavljanja obavještenja nije potrebno vršiti izmjenu licence.